

KYYHKYLÄN PÄIVÄKODIN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

SISÄLLYSLUETTELO

1 YKSIKÖN ESITTELY

2 RYHMÄT JA HENKILÖKUNTA

3 TOIMINNAN PAINOPISTEET

4 PÄIVÄKODIN ARVOT

5 VARKAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMINEN

5.1 Leikki

5.2 Liikunta

5.3 Taide ja ilmaisu

5.4 Tutkiminen

5.5 Etiikka ja uskontokasvatus

6 YHTEISTYÖ PERHEIDEN KANSSA JA KASVATUSKUMPPANUUS

7 HOITOPOLKU

8 OPPIMISYMPÄRISTÖ

9 TURVALLISUUS

9.1 Turvallisuus

9.2 Lapsen sairaus

10 PÄIVÄJÄRJESTYS

10.1 Tammenterhot

10.2 Tuomenkukat

10.3 Tuulenpesät

1. Yksikön esittely

Henkilökuntayhdistys ry perusti Kyyhkylän päiväkodin vuonna 1978.

Päiväkotimme sijaitsee Kyyhkylässä, Porrassalmentien varrella, noin 7 km Mikkelin keskustasta. Päiväkodin asioista päättää ja niitä hoitaa johtokunta.

Henkilökuntayhdistys valitsee johtokunnan jäsenet. Päiväkodin johtaja osallistuu kokouksiin asiantuntijajäsenenä. Päiväkoti sijaitsee luonnon läheisyydessä, mikä mahdollistaa monet retket ja tutkimusmatkat lasten kanssa lähiympäristön metsissä.

Päiväkotikiinteistön omistaa Mikkelin kaupunki. Kaupunki on vastuussa kiinteistön ja piha-alueiden huollosta.

Teemme paljon yhteistyötä Kyyhkylän kuntoutuskeskuksen kanssa: lasten kanssa käydään jumppaamassa sairaalan liikuntasalissa ja isoja juhlia on voitu järjestää sairaalan tiloissa. Lisäksi lapset ovat esiintyneet kuntoutuskeskuksen asukkaille, esim. virpomiset pääsiäisenä. Sairaalalla on myös rantasauna, jota voi käyttää esim.

uimakäyttöön, tai äitien-/isien- sekä virkistysiltoihin. Kuntoutuskeskuksen henkilökunnan lapset ovat etusijalla lapsivalintoja tehtäessä.

Päiväkodin tilat: Ruokailu-/askarteluhuone, keittiö, eteinen, toimisto, henkilökunnan pukuhuone, lasten wc, isojen ja pienten lepoahuoneet, pieni leikkihuone

Esikoulu sijaitsee erillisessä rivitalorakennuksessa. Esikoulun tilat: eteinen, keittiö, tarvikevarasto, luokkahuone, kaksi leikkihuonetta, lasten wc.

Päiväkoti sijaitsee luonnon läheisyydessä, mikä mahdollistaa monet retket ja tutkimusmatkat lasten kanssa lähiympäristön metsissä.

Pihalle on tehty täysi remontti vuonna 2005.

Ulkotilat: Päiväkodin pihalla on 3 isojen keinua, yksi vauvakeinu, kiipeilytelineitä, liukumäki isoille ja pienille, hiekkalaatikko, huvimaja, leikkimökki, keinulauta. Pihassa kasvaa myös viinimarjapensaita.

2. Ryhmät

Tammenterhot

1-3 – vuotiaat: 9 lasta

henkilöstö: lastenhoitaja Airi Hämäläinen

lastenhoitaja Saija Vihavainen

päiväkotiavustaja Merja Orbinsky

Tuomenkukat

3-5 – vuotiaat:13 lasta

henkilöstö: johtaja, lastentarhanopettaja Jaana Merelä

sosionomi Eveliina Martiskainen-Pöyry

Tuulenpesät

toimii Kyyhkylän rivitalokolmiossa

esikoululaiset

8 lasta

henkilöstö: lastentarhanopettaja Miia Riittinen

3. Toiminnan painopisteet

Päiväkotimme sijaitsee puhtaan luonnon ympäröimänä ”maalla.” Olemme turvallisesti peltojen ympäröimänä ja metsään pääsemme suoraan takaovesta. Rauhallisella luonnonsuojelualueella seuraamme oravien ja lintujen pesänrakennuspuuhia. Kaksi luontopolkua laavuineen on myös käytössämme ja niitä seikkaillessamme kuuntelemme Saimaan aaltojen lipplatusta tai kiipeämme ”pupukalliolle” nauttimaan retkievästä. Lapset pitävät suuresti retkistä metsään ja teemmekin retkiä melkein joka viikko.

Talvisin päiväkotimme viereiselle pellolle tehdään koneella hiihtoladut. Turvallisilla laduilla on hyvä pitää hiihtokoulua ja harjoitella. Samaiselle pellolle rakentuu myös pulkkamäki, josta saa kunnan vauhdit.

Historian siipien havinaa kuulemme kävellessä kuntoutussairaalan piha-alueella. Siellä on sodan aikaisia muistomerkkejä ja lapset kyselevät niiden tarinaa. Arkeologisia kaivauksia sekä myös löydöksiä on tehty lähellä päiväkotiamme. Elämme keskellä keskiajan asuinpaikkoja.

Teemme yhteistyötä kuntoutuskeskuksen kanssa. Pääsiäisen aikoihin käymme yleensä esiintymässä sekä virpomassa vanhuksia. Kuntoutuskeskuksen liikuntasaliin pääsemme toteuttamaan jumppatuokioitamme ja pyrimmekin käymään siellä viikoittain Tuomenkukkien ja Tuulenpesien kanssa. Pienimmät Tammenterhot jumppaavat päiväkodin omassa salissa.

Joka viikko suunnittelemme monipuoliset viikkosuunnitelmat, ottaen huomioon jokaisen ryhmän tarpeet sekä lasten ikää vastaavan toiminnan ja myös lapsilähtöisyys on meille tärkeää. Tahdomme kuunnella lasta, mitä hän hoitopäivältään haluaisi.

4. Päiväkodin arvot

Mikkelin kaupungin arvot ovat pohjana päiväkotimme arvoille. Mikkelin kaupungin arvot ovat asiakaslähtöisyys, kehittämistahto, yhteisöllisyys ja avoimuus. (ks. s. 9-10 Mikkelin VASU 2008)

Asiakaslähtöisyys

Kyyhkylän päiväkodissa asiakaslähtöisyys on kaiken perusta. Perheiden tarpeet huomioidaan aina yksilöllisesti. Neuvotellaan ja sovitellaan joustavasti esim. hoitoajoista, kuinka ne palvelisivat perhettä parhaiten ja räätälöidään ne sopiviksi.

Lasten tuonti- ja hakutilanteissa pidämme tärkeänä rauhaisaa hetkeä, kuuntelemme ja huomioimme lapsen ja vanhemman. Muistamme hyväntuulisen palvelun ja kerromme jokaisen lapsen päivästä kuulumiset ja kuuntelemme vanhempaa. Meille tärkeää on avoin, rehellinen ja sujuva yhteistyö puolin ja toisin.

Sujuvan yhteistyön mittarina olemme teettäneet vanhemmilla tak- kyselyitä, joissa pystyy antamaan palautetta nimettömänäkin päiväkotimme henkilökunnalle.

Kehittämistahto

Kehittämistahtoa täytyy löytyä, jos tahto puuttuu, ei itseään voi kehittääkään. Meillä henkilökunta on innostunut ja aina avoimena uusille mahdollisuuksille kehittää itseään työssään. Etsimme uusia ja mielenkiintoisia koulutuksia, joista saa uutta energiaa työhön ja

ideoita, joita voi kokeilla omaan lapsiryhmään sekä muokata muiden ryhmien lasten tarpeisiin.

Otamme mielellämme vastaan palautetta vanhemmilta ja lapsilta. Sen avulla pystymme kehittämään omassa työssämme ja kehittämään päiväkotiamme.

Pyrimme myös antamaan palautetta toinen toisillemme työyhteisössä avoimesti ja spontaanisti. Työnohjausta on noin kerran kuukaudessa. Päiväkodin johtaja käy henkilökunnan kanssa kehityskeskusteluja yleensä kerran vuodessa.

Päiväkodin johtokunta on suurena tukena auttamassa päätöksissä ja ongelmatilanteissa. Johtokunta kokoontuu kerran kuukaudessa ja aina tarvittaessa päivittämään päiväkodin asioita ja isot päiväkotia koskevat päätökset tekeekin johtokunta. Johtokunta koostuu kuntoutuskeskuksen henkilökunnasta ja lasten vanhemmista.

Virkistysillat ovat henkilökunnan jaksamista ja laatu-aikaa, itse suunniteltua, mieluisaa puuhaa, rentoa yhdessäoloa, mukavaa tekemistä. Esimerkiksi olemme olleet: konserteissa, teatterissa, ratsastamassa, melomassa, rullaluistelemassa ja lisäksi tietenkin hyvä ruoka!

Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyys on meillä joka päivä toteutuva asia. Joka viikko, maanantaisin on henkilökunnan palaveri. Niissä suunnitellaan ja päätökset tehdään yhdessä. Jokainen henkilökunnan jäsen saa vaikuttaa ja sanoa oman mielipiteensä. Päätettyihin asioihin sitoudutaan ja niistä pidetään kiinni. Käytössä on myös palaverivihko, johon asiat ja päätökset kirjataan ylös.

Iloinen ja positiivinen mieli sekä huumori auttavat jaksamaan meitä työssämme. Kuuntelemme ja huolehdimme toisistamme, että kaikilla olisi hyvä mieli tulla töihin. Olemme myös allekirjoittaneet omat pelisääntömme työhyvinvointia ajatellen.

Avoimuus

Kyyhkylän päiväkodin henkilökunta on avointa ja vastaanottavaista, niin positiiviselle kuin rakentavalle palautteelle. Molemmista palautteista meidän on hyvä kehittää itseämme ja päiväkotimme toimintaa. Mielestämme turvallisen ja toimivan hoitopaikan avainasia on avoimuus kaikkien osapuolien kesken.

Henkilökunnan tiedonvälityksen helpottamiseksi meillä on käytössä infolappunen. Aamuvuorolainen kirjaa jokaisen saapuneen lapsen nimen ylös ja jos on jotain erityistä. Siitä kaikki töihin tulevat saavat kätevästi tiedon. Ryhmien tekemiset ja päivän aikana tapahtuneet asiat kirjataan lapulle. Iltavuorolaisen muistin tukemiseksi info lappu on erinomainen. Asiat kerrotaan rehellisesti ja aina lapsen etua ajatellen. Ja aina palautetta antaessa muistamme kunnioittaa lasta ja perhettä. Yksilöllinen ja rauhaisa paikka keskustelulle huomioidaan.

5 Varhaiskasvatuksen toteuttaminen päiväkodissamme

Kyyhkylän päiväkodin varhaiskasvatus perustuu Mikkelin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen ja eri taiteen alueisiin liittyvä ilmaiseminen ovat lapselle ominaisia tapoja toimia.

5.1. Leikki

Leikkiminen on lasten mielestä tärkeintä ja mukavinta tekemistä. Lapsi oppii ja kokee maailmaa leikin kautta. Hän seuraa ja toistaa kokemuksiaan leikin kautta.

Tavoitteemme on luoda lapsille rauhallisia leikkitalanteita ja mahdollisuuksia pienryhmäleikkeihin ja ohjattuun leikkiin.

Myös me aikuiset pidämme leikkiä tärkeänä ja arvostamme sitä. Lapset saavat rauhassa leikkiä ja leikin lopetus tehdään rauhassa. Mahdollistamme lapselle omaehtoisen leikin tai ohjattua leikkitoimintaa.

Leikkimisen avulla lapsi oppii monenlaisia taitoja. Roolileikeissä opitaan sosiaalisia taitoja, sääntöjä ja oikeudenmukaisuutta. Liikuntaleikeissä kehittyvät mm. kehon hallinta ja erilaiset määreet kuten yllä, alla, takana sekä opitaan sääntöjä ja lukumääriä.

Leikkitalanteessa huomioidaan, että lapsella olisi kavereita. Toki päiväkodissamme on myös niin pieniä lapsia, jotka eivät vielä leiki kavereiden kanssa, vaan omaa leikkiään rinnakkain.

Lapsille tarjotaan mahdollisimman leikkiin ja leikkimiseen houkutteleva ympäristö, joka tukee lapsen kulloistakin kehitysvaihetta tai kiinnostuksen kohdetta leikkimisen suhteen.

Päiväkodin päivärytmin mukaan ulkoleikit kuuluvat oleellisena ja tärkeänä osana lasten elämään. Ulkoleikit vaihtelevat sään, vuodenaikojen ja ympäristön muuntumisen myötä.

5.2. Liikkuminen

Kyyhkylän toiminnassa lähdetään siitä, että lapsi on luonnostaan liikkuva. Liikunta, ohjattu ja omaehtoinen tukevat kaikin puolin lapsen kehitystä. Liikkumisen avulla harjoitetaan esim. karkea- ja hienomotorisia taitoja ja kehitetään oman kehon tuntemusta. Arkinen liike on mukana kaikissa siirtymätilanteissa sekä sisällä että ulkona. Ulkoleikit mahdollistavat kovemman, nopeamman ja riehakkaamman liikkumisen, joka jo sinällään tukee hengitys- ja verenkiertoelimistön toimintaa. Tämä on eräänlaista varhaislapsuuden kestävyysharjoittelua. Päiväkotimme pihassa on uudet pihatelineet, jotka houkuttelevat monenlaiseen liikuntaan.

Ympärillämme oleva luonto mahdollistaa monenlaista liikuntaa. Viereisellä pellolla on talvisin ladut ja lähikoulun pihassa voi käydä luistelemassa. Pulkkamäki viereisellä pellolla on suosittu jokatalvinen traditio.

Päiväkodin piha-aluetta ympäröivät mahtavat luontopolut, joiden varrella on hyvä yhdistää luonto ja liikkuminen. Polkujen varrella on kuntoilutelineitä joissa voi myös kiipeillä. Kodat ja laavut tekevät liikuntaretkistämme viihtyisiä. Luonto ja vuodenajat sulautuvat arkiseen lenkkeilyyn.

Sisäliikuntaan päiväkotimme pienet Tammenterhot käyttävät omaa pientä saliamme. Isommat käyttävät mahdollisuuksien mukaan kuntoutuskeskuksen isoa liikuntatilaa, jossa on myös suuri määrä liikuntavälineitä, myös päiväkodilla on itsellään iso määrä liikuntavälineitä leikkivarjosta, palloihin, vanteisiin, jumppanauhoihin yms.

Uimahallia ja Urskia käytetään tilanteen ja mahdollisuuksien mukaan, lähinnä esikoululaiset. Esikoululaisten uimakoulu on keväisin kaupungin uimahallissa.

Liikunnan tarkoitus on tuottaa iloa, virkistystä ja elämyksiä. Onnistumisen kokemukset lisäävät lapsen itseluottamusta, samalla kehittyvät lapsen fyysiset ja motoriset taidot.

Liikuntaamme sisältyy: perusliikunta, välineliikunta, voimistelu, yleisurheilu, hiihto, luistelu, uinti, suunnistus, pyöräily, musiikkiliikunta.

5.3. Taiteellinen kokeminen ja ilmaisu

Taiteellinen kokeminen ja ilmaisu ovat luonnollinen ja luonteva osa lasten elämää. Musiikki, kuvataide, draama, kädentaidot ja kirjallisuus ovat myös Kyyhkylän päiväkodin arkipäivää. Meillä annetaan lapsille mahdollisuus kokeilla esim. erilaisia materiaaleja: savi, luonnonmateriaalit ja erilaiset maalaukset ja muovailut tehdään lastenkin ehdoilla ja toiveiden mukaan.

Tarjoamme lapsille taiteellisia elämyksiä sekä esiintymisen iloa juhlissa ja päivittäin oman ryhmän kokoontumisissa. Jokaviikkoiseen toimintaamme kuuluu musiikki- kädentaito ja lukuhetket. Erityisen innostuneita lapset ovat pienistä nukke- ja teatteriesityksistä, joita aikuiset heille esittävät. Esteettisyyteen pyrimme myös päiväkotiympäristössä. huomioimme leikkutilojen siisteyden, viihtyvyyden ja turvallisuuden.

Edellä mainitut asiat kehittävät tunteiden ilmaisua. Tähän kuuluu eläytyminen erilaisiin rooleihin, nukketeatteri, näytelmät, roolileikit, laululeikit, pantomiimi, teatterikäynnit ja elokuvat.

Esteettisyys ja kauneuden kokeminen on osa taidekasvatusta. Se avautuu havaitsemisen, kuuntelemisen, tuntemisen ja luomisen, kuten myös kuvittelun ja intuition avulla. Taide ja kulttuuri toteutuvat meillä: elämyksinä, luovana toimintana, tekemisen ilona, luottamuksena omiin taitoihin, kulttuuritapahtumina, Mikkelin nähtävyyksinä, taidemuseokäyntinä jne..

Lapsella on mahdollisuus ilmaista itseään kädentaitojen kautta, samalla hän tutustuu eri tekniikoihin ja materiaaleihin. (maalaaminen, piirtäminen, leikkaaminen ja liimaaminen, muovailu, rakentelu, kuvien katselu, painanta, savi-, puu-, käsi- ja kivityöt)

Toiminnassa korostuu tekemisen ilo ja luottamus omiin taitoihin. Rohkaisemalla lasta työskentelyn eri vaiheissa tuetaan samalla hänen itsetuntonsa kehitystä. Toiminta on kehitystason mukaista, tarjoamme oikeat välineet ja käsityönäyttelyt vanhemmille.

Elämyksellinen ja monipuolinen musiikin kokeminen ja tuottaminen turvallisessa ilmapiirissä kuuluu arkipäiväämme. Musiikkituokioihin sisältyy monenlaisia elementtejä, kuten laulu, soitto, kuuntelu, liikunta, improvisointi.

5.4. Tutkiminen; matematiikka ja luonnontiede

Tutkiva ihmettely on lapselle syntymästä lähtien luontaista. (Lapselle merkitykselliset kokemukset, kasvattajayhteisön toiminta, varhaiskasvatusympäristö)

Tutkimisen ihmeitä koemme esimerkiksi luonnontieteiden ja matemaattisten asioiden pohtimisen yhteydessä. Tutkimme ja seuraamme vuodenaikojen vaihtelua.

Maalaisympäristömme luo tähän loistavan mahdollisuuden. Luonnon ihmeitä tutkitaan haistelemalla, maistelemalla, luupeilla, kasvattamalla, luonnon kiertokulkua seuraamalla.

Tutkiminen lähtee ihmettelystä. Puhdas luonto ja raitis ilma tekevät luonnontutkimisestamme miellyttävän.

Havainnoimalla, tutkimalla ja kokeilemalla syvennyttään elollisen luonnon ilmiöihin eri vuodenaikoina lapsen lähiympäristössä sisällä ja ulkona.

Matemaattisia asioita käsitellään lapsen ikätason ja kiinnostuksen mukaisesti. Leikin ja perushoidon ohessa tulee kasvatuksellisia tilanteita, jolloin käsitellään esim. numeroita. Esikoululaisilla selkeämmät tavoitteet korostuvat enemmän.

Vertaaminen, päättelyminen, laskeminen sujuvat arkipäivän tilanteissa leikinomaisesti: geometriset peruskäsitteet, vertailu, rakentelu, luokittelu, aika (vuodenaika, kuukaudet, viikonpäivät, viikokpäivät), avaruudelliset käsitteet (alla, päällä, vieressä, lähellä, kaukana, takana) eletään arjessa ja samalla ne opitaan...

5.5 Etiikka ja uskontokasvatus

Eettisessä orientaatioissa tarkastellaan arvo- ja normimaailman kysymyksiä. Jokapäiväisen elämän tilanteet: oikea/väärä, hyvä/paha, totuus/valhe myös oikeudenmukaisuus, tasa-arvo, kunnioitus, vapaus. Lasten pelot, ahdistus, syyllisyys: käsitellään siten, että lapsi tuntee olonsa turvalliseksi. Tehtävänä on perusturvallisuuden luominen sekä lapsen kasvaminen tasapainoiseksi yksilöksi. Rajat, yhteiselämän säännöt ja oikeudet...

Eettinen kasvatusta sisältyy kaikkeen toimintaan. Tehtävänä sillä on perusturvallisuuden luominen sekä lapsen kasvaminen tasapainoiseksi yksilöksi elämän polulle. Lasten kokouksissa mietitään yhteisiä sääntöjä ja aikuiset pohtivat turvalliset rajat ja sitten yhdessä opetellaan yhteiselämää muiden kanssa sääntöineen ja oikeuksineen.

Kasvattaja on esimerkkinä ja muistuttaa lapsia hyvistä tavoista. Käytöstävät kuuluvat päivittäiseen arkeen. Ammatillisuus muistetaan aina huomioida, kun työskentelemme. Opetellaan huomioimaan toiset lapset ja pyytämään anteeksi sekä halaamaan jos kaverille tulee paha mieli. Asia keskustellaan ja selvitetään lapsen kanssa. Vähitellen opitaan mikä on oikein ja mikä väärin. Lapselle on selvitettävä oikean ja väärän, hyvän ja pahan erottaminen niin että hän ymmärtää ja oppii miksi tietyissä tilanteissa toimitaan tietyllä tavalla. Tuemme lasten itsehillinnän harjoitusta ja että aina ei tarvitse onnistua tekemisissään, vaan epäonnistumisetkin kuuluvat osana elämäämme.

Myönteinen ja kunnioittava suhtautuminen ihmisten erilaisuuteen ja erilaisuuden hyväksyminen kuuluu myös eettiseen kasvatukseen.

Ystävät ovat tärkeitä ja opetamme ystävyuden merkitystä lapsille.

Eettisen kasvatuksen apuna käytämme mm. lasten kirjoja, lauluja ja leikkejä.

Historiallis-yhteiskunnallisessa orientaatioissa rakennetaan lasten kanssa kuvaa menneisyydestä siitä kertovien esineiden ja dokumenttien avulla.

Päiväkodissämme kunnioitetaan perheen uskontokasvatuksellisia toiveita ja suuntaa. Yhteistyötä teemme evankelisluterilaisen seurakunnan kanssa. Lastenohjaajat käyvät n.6 kertaa vuodessa pitämässä meille hartaushetken. Siinä voi olla kirkkovuoden juhlien kristillistä sisältöä ja niihin liittyviä suomalaisia tapoja tai esim. kasteesta kertova tarina lauluineen. Raamatusta voi olla tekstejä ja lasten virsiä sekä rukous. Lapselle tarjotaan mahdollisuus hiljaisuuteen ja ihmettelyyn, kyselemiseen ja pohdintaan.

Ruokarukoukset meillä on käytössä ennen ruokailuja.

"Hys hetki hiljaa, katsokaamme luojaan viljaa. Lieden päällä paistuvaista, lasten suussa maistuvaista. Ruokaa joka ihmeen näyttää, Kyyhkylän lasten massut täyttää.

"Lusikkaan kun tartun, suureksi mä vartun. Leivän syön, maidon juon ruokarauhan muille suon."

6. Yhteistyö perheiden kanssa – kasvatuskumppanuus

Lapselle nimetään oma kasvatusvastuuhenkilö (kasvatuskumppani), hänen aloittaessaan hoidon päiväkodissa. Hoidossa jatkavien lasten kanssa jatkaa jo nykyinen kasvukumppani. Jokaisella kasvatusvastuuhenkilöllä on pääsääntöisesti yhtä monta kasvatuskumppanuusperhettä.

Kasvatuskumppani ottaa yhteyttä uusiin perheisiin ja sopii tapaamisesta huoltajien kanssa. Ensimmäinen tapaaminen tapahtuu ilman lasta vain huoltajien ja kasvukumppanin kesken. Kasvukumppani perehdyttää huoltajat päiväkotiin ja sen toimintaan. Ensimmäisessä tapaamisessa sovitaan lapsen tutustumiskäynnistä.

Lapsen tutustuminen päiväkotiin tapahtuu huoltajien esitellessä lapselleen päiväkotiä ja kasvukumppania. Samalla sovitaan myös seuraavista tutustumiskerroista. Asiassa edetään perheen toivomalla tavalla.

Kasvatuskumppani tutustuttaa lapsen toisiin lapsiin ja aikuisiin.

Kasvatuskumppani vierailee syksyn aikana lapsen kotona perheen näin halutessa.

Kasvatuskumppani seuraa aktiivisemmin ”oman lapsensa” kehitystä ja toimintaa. Samoin kasvatuskumppani tekee tiiviimpää yhteistyötä myös perheen kanssa (esim. päivähoidon keskustelulomake ja päivähoidon terveiset lapsen 4- ja 5-vuotisneuvolaan sekä muu viestittäminen). Kasvatuskumppani viestittää asiat eteenpäin ryhmän toisille aikuisille, myös sijaisille ja huolehtii tiedonkulusta muutoinkin esim. ruoka-allergiat keittiölle.

Esiopetusryhmässä kasvatuskumppanuus toteutetaan sovellettuna. Esiopetusryhmässä kasvatuskumppanuus eroaa muiden ryhmien toiminnasta siten, että vierailuja lasten koteihin ei tehdä ja esiopetus suunnitelmat tekevät esiopettaja yhdessä huoltajien kanssa.

7. Hoitopolku päiväkodissamme

Kyyhkylän päiväkotiin tullaan kotoa, perhepäivähoidosta, ryhmäperhepäivähoidosta ja toisista päiväkodeista. Päiväkodissa hoitopolku etenee Tammenterhojen ja Tuomenkukkien kautta esikouluryhmä Tuulenpesiin ja siitä sitten hoitopolku muuttuu koulupoluksi pääasiassa Olkkolan ja Moision kouluihin. Lapsen lähin aikuinen on perheelle ja lapselle nimetty kasvatuskumppani. Kasvatuskumppani huolehtii kasvatuskeskusteluista ja lasta koskevien asioiden tiedottamisesta. Hän huolehtii yhdessä perheen ja päiväkodin muiden työntekijöiden (kiertäväerityislastentarhanopettaja, puheterapeutti) sekä lasta hoitavien/kuntouttavien työntekijöiden yhteistyöstä.

Lapsen neuvolassa tehtävää neljävuotistarkastusta varten kasvatuskumppani keskustelee perheen kanssa lapsen kehityksestä. Keskustelun pääkohdat kirjataan 4-vuotiskeskustelulomakkeelle, jonka perhe vie neuvolan terveydenhoitajan sekä lääkärin tarkastukseen. Nämä omalta taholtaan tekevät kirjauksia lomakkeeseen. Vanhemmat toimittavat lomakkeen takaisin päivähoitoon. Jos lapsen kehityksessä ilmenee pulmia, jotka vaativat tarkempia tutkimuksia esimerkiksi keskussairaalassa, kasvatuskumppani yhdessä kelton kanssa tekee kuvauksen lapsesta tutkivalle taholle. 5-vuotiaan Lene täytetään vain silloin jos 4-vuotis Lenessä on havaittu lapsella pulmia. Lapsen siirtyessä toiseen

hoitopaikkaan tai kouluun lapsesta kerääntynyt tieto (varhaiskasvatussuunnitelma) siirtyy lapsen mukana hoitopolkuna toimijalta toiselle.

Esiopetukseen siirtyessä lapsen hoitopolku muuttuu koulupoluksi. Vanhempien kanssa syyskuussa tehdään jokaiselle lapselle henkilökohtainen esiopetuksen suunnitelma. Tarvittaessa tehdään tarkennettu esiopetussuunnitelma yhdessä perheen, kelton ja lasta kuntouttavien terapeuttien kanssa. Jos lapsella on pidennetty oppivelvollisuus, hänelle tehdään henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Suunnitelmia tarkistetaan tarpeen mukaan. Kuitenkin viimeistään maaliskuussa käydään perheen kanssa kouluun siirtymiskeskustelu, jossa kirjataan tiedonsiirtolomakkeelle kouluun välitettävä tieto lapsesta. Tämän jälkeen esiopettajat pitävät tiedonsiirtopalaverin koulun edustajien kanssa.

Kyyhkylän alueella kokoontuu alue Varpu muutaman kerran vuodessa. Varpun kuuluu alueen päivähoiton esimiehet, kelto, neuvolan työntekijät, sosiaalityön edustaja sekä koulukuraattori. Tiimin tarkoituksena on varhainen puuttuminen. Huolen vyöhykkeistö on

kuvattu Mikkelin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmassa. Asteikon avulla työntekijä voi peilata oman huolensa syvyyttä ja sitä mihin toimenpiteisiin hänen tulisi ryhtyä lasta ja perhettä auttaakseen. Neuvolan terveydenhoitajien kanssa käydään läpi syyskuussa lasten kasvuun ja kehitykseen liittyviä asioita vanhempien suostumuksella. Perheen suostumuksella lapsen asioita voidaan käsitellä myös alueellisessa Varpussa.

8.OPPIMISYMPÄRISTÖ:

Kyyhkylän päiväkoti muodostuu ”päätalon” Tuomenkukat (3-5v.) ja Tammenterhot (1-3v.) ryhmistä sekä viereisen rivitalon päädyssä toimivan Tuulenpesien (eskarit) ryhmästä. Omien ryhmätilojen lisäksi ryhmällä on käytössä sairaalan liikuntasali. Tämä mahdollistaa ryhmien toimimisen erikokoisissa lapsiryhmissä. Pienryhmä toiminnassa lapsi oppii enemmän ja opetustilanne on rauhallinen. Pelit, lelut ja askarteluvälineet ovat lasten saatavilla.

Vuonna 2005 uusittu piha, lähimetsät, luonto ja Olkkolan koulun luistelukenttä kuuluvat myös fyysiseen oppimisympäristöön.

Psyykinen oppimisympäristö muodostuu päiväkodissa vallitsevasta henkisestä ilmapiiristä ja siitä että kaikilla, lapsilla ja aikuisilla on hyvä olla.

Luotettava, myönteinen ja kannustava ilmapiiri tuovat lapselle turvallisuuden tunteen.

Sosiaaliseen oppimisympäristöön vaikuttaa hoitajien ja lasten väliset suhteet. Kaikki vuorovaikutustilanteet muodostavat sosiaaliseen oppimisympäristön. Miten osataan ryhmässä toimia, toisten kuunteleminen, ristiriitatilanteiden ratkaiseminen ja omien mielipiteiden ja tunteiden ilmaisu.

9.TURVALLISUUS

Päiväkodissämme on oma pelastussuunnitelma, johon jokainen uusi työntekijä perehdytetään. Suunnitelman on hyväksynyt turvallisuuspäällikkö.

Pelastussuunnitelmasta suoraan lainaten: Turvallisuutta pidetään luonnollisena osana kaikkea toimintaa. Turvallisuuden takaamiseksi joudutaan kuitenkin yhä enemmän kiinnittämään huomiota erilaisiin turvallisuusjärjestelyihin ja ottamaan siihen liittyvät asiat osaksi jokapäiväistä toimintaa. Turvallisuudesta huolehtiminen ei liity vain poikkeusolojen tilanteisiin vaan toimenpiteiden keskeisenä tavoitteena on taata toiminnan turvallisuus normaaliaikoina.

Joka aamuinen pihan turvatarkastus kuuluu jokaisen päiväkodin rutiineihin. Meillä sen suorittaa 8.30 työvuoroon tuleva työntekijä. Tarkistetaan aidan olevan kunnossa, porttien toimivuus sekä kiipeilyvälineet ja lelut kunnossa.

Päivittäin turvallisuutta tuo, kun lapsilla ja henkilökunnalla on tossut tai sisäkengät jalassa. Turvallisuuden vuoksi on myös luotu omia sääntöjä ja rajoja ulko- ja sisäleikkeihin.

Henkilökunta sekä myös lapset ovat miettineet ja kirjoittaneet säännöt, joita sitten yhdessä noudatetaan.

Sisäsäännöt:

- Tossut jalkaan
- Sisällä ei saa juosta
- Ei kiipeillä hyllyille

Pihasäännöt:

- Kiipeilytelineisiin ei viedä leluja
 - Muistetaan keinualueen turvarajat
 - Huvimajan penkeillä ei kävellä, eikä viedä sinne hiekkaa
 - Päiväkodin aidattu alue

9.1. Sairastaminen

- Sairasta lasta ei saa tuoda päiväkotiin
- Lapsen sairastumisesta ilmoitetaan päiväkotiin mahdollisimman pian
- Sairauden jälkeen lapsi viettää kotona yhden kuumeettoman/oireettoman päivän
- Jos lapsi sairastuu päiväkotipäivän aikana, vanhempiin otetaan yhteyttä pikimmiten
- Kotoa olisi syytä ilmoittaa jos on ilmennyt tarttuvia tauteja (esim. vatsatauti, rokot, täit), myös päiväkotia ilmoittaa, jos näitä ilmenee päiväkodissa
- Jos lapsi tarvitsee päiväkotipäivän aikana lääkettä, lääke olisi tuotava kerta-annoksena lapsen nimellä varustettuna
- Hyvä käsihygienia niin päiväkodissa kuin kotonakin on oiva keino ehkäistä sairastamista

10.PÄIVÄJÄRJESTYS

10.1 Tammenterhot ja Tuomenkukat

Ruokailu:

- Kaikki ateriat tilaamme Kyyhkylän kuntoutussairaalan keittiöltä

- Aamupala (n. 8.15), lounas (n klo 11.15), välipala (n. 14.05) liukuvasti lasten heräilyjen mukaan
- Terveellinen ja monipuolinen ruoka
- Hyvät tavat ja omatoimisuus iästä riippuen
- Tutustuminen erilaisiin ruokiin, maistetaan, ei syömispakkoa
- Käsienpesu ja yhteinen ruokarukous- tai loru
- Käsien desinfiointiaine ennen jokaista ruokailua
- Aikuinen annostelee ruuat valmiiksi lasten paikoilla
- Xylitol-pastilli joka ruokailun jälkeen
- Ruokailujen välissä janomuki wc:ssä
- Retkillä yleensä pillimehut

Ulkoilu:

- Ulkoillaan aamu- ja iltapäivällä säästä ja muusta toiminnasta riippuen
- Vanhempia kehoitetaan pitämään huolta, että lapsilla on aina vaatetta ja varustetta kaikkiin sääolosuhteisiin ja toimintoihin
- Pukeutumisessa aikuinen huolehtii, että lapsella tarkoituksenmukaiset vaatteet. Autetaan tarpeen mukaan
- Aikuinen valvoo, että lapset käyvät wc:ssä ennen ulos lähtöä

- aidatulla pihalla on hiekkalaatikko, kiipeilyteline, leikkimökki, keinut, liukumäet (isoille ja pienille oma), huvimaja. Leluja on hiekkalaatikkoleikkeihin, autoleikkeihin, talvileikkeihin jne.
- Pihan lisäksi käymme retkillä, läheisellä kodalla, rannalla
- Yhteiset säännöt ja lapsille soveltuvat välineet myös ulkoilussa helpottavat aikuisten valvontaa sekä tekevät ulkoilusta turvallisen kaikille
- Toimintatuokiot aloitetaan klo 9 tai klo 10, riippuen siitä ulkoillaanko ensin
 - Kunkin ryhmän toiminnasta löytyy tietoa ja viikko-ohjelma päiväkodin eteisen seinältä, johon teemme joka viikko suunnitelmat
 - Eri päiville painottuu joka viikko erilaisia toimintoja esim. jumppaa, musiikkia, askartelua, leikkiä
 - Isommat teemat/kokonaisuudet, joita käydään läpi useamman viikon ajan

Päiväunet, lepo:

- Lapsella on mahdollisuus lepo hetken joka päivä
- Isot ja pienet lepäävät ja nukkuvat eri huoneissa
- Isoilla mahdollisuus ensin lukea itsenäisesti kirjoja, jonka jälkeen aikuinen lukee satua noin 30 min
- Lapset, jotka eivät nuku unia, pääsevät levon jälkeen leikkimään
- Henkilökunta keskustelee vanhempien kanssa lapsen levon tarpeesta, vanhemmilla mahdollisuus toivoa, jos lapsi ei tarvitse unia vaan lepo hetken

Hygienia, wc-käytännöt, vaipat jne. :

- Lapset pesevät kätensä päiväkotiin tullessa (vanhempien vastuulla), aina ennen ruokailuja, ruokailujen jälkeen, wc-käynnin jälkeen sekä aina kun ovat likaiset
- Kädet pyyhitään pesun jälkeen paperipyyhkeeseen
- Kädet desinfioidaan ennen jokaista ruokailua
- Pienten ryhmäläisellä on jokaisella oma potta sekä korit vaatteille ja vaipoille

Haku- ja tuontitilanteet:

- Haku- ja tuontitilanteissa otetaan lapsi henkilökohtaisesti vastaan ja vaihdetaan kuulumiset

- Vanhempi riisuu lapsensa, tossut jalkaan ja käsipesu
- Päiväkotiin saapuneista lapsista pidetään listaa, johon merkitään myös muut erityiset lasta koskevat asiat
- Hakutilanteessa vastuu lapsesta on päiväkodilla niin kauan, kunnes vanhempi tulee päiväkodin piha-alueelle, jolloin vastuu siirtyy vanhemmalle.

10.2 Tuulenpesät

Ruokailu:

- kaikki ateriat tilataan Kyyhkylän kuntoutussairaalan keittiöltä
- erityisruokavalioon oltava lääkärin tai terapeutin todistus
- lounas ravintola Porrassalmessa klo:11.00
- terveellinen ja monipuolinen ruoka
- hyvät pöytätavat
- tutustutaan erilaisiin ruokiin, maistellaan, ei syömispakkoa
- käsienpesu ja yhteinen ruokarukous tai – loru
- esikoululainen opettelee pikkuhiljaa itse ottamaan ruokaa lautaselleen, salaattit hän ottaa itse ja lämpimissä ruuissa avustetaan
- xylitol-purkka joka lounaan jälkeen
- joillakin retkillä retkieväät

Ulkoilu:

- esikoululaiset ulkoilevat aamupäivän aikana toiminnan ohessa ennen lounasta
- vanhempia kehoitetaan pitämään huolta, että lapsilla on aina vaatetta ja varustetta kaikkiin sääolosuhteisiin ja toimintoihin
- pukeutumisessa aikuinen huolehtii, että lapsella on tarkoituksenmukaiset vaatteet, esikoululaiset opettelevat pikkuhiljaa huomaamaan erilaisia säätiloja ja pohditaan yhdessä pukeutumista erilaisiin sääolosuhteisiin, autetaan tarpeen mukaan
- aikuinen valvoo, että esikoululaiset käyvät WC:ssä ennen ulos lähtöä
- esikoululaiset ulkoilevat pääosin esikoulun viereisessä metsässä tai päiväkodin pihalla, lisäksi käymme retkillä lähimaastossa
- yhteiset säännöt ja lapsille soveltuvat välineet sekä aikuisten valvonta takaavat turvallisen ulkoilun kaikille

Toiminta:

- esikoulupäivä on jaksotettu niin, että yhden päivän aikana meillä on 2 – 3 eri toimintatuokiota
- toiminta alkaa esikoululaisten siirtymällä päiväkodista esikouluun klo 9.00
- esikouluvuosi on jaettu kymmeneen eri jaksoon, noin kuukausi/jakso
- jakso-ohjelma laitetaan jokaisen eskarilaisen reppuvihon väliin, lisäksi jakso-ohjelma löytyy päiväkodin eteisen seinältä

- viikon aikana eskarissa käydään läpi eri kasvatuksen osa-alueita: kädentaidot, liikunta, musiikki, äidinkieli, matematiikka, luonnontieto, etiikka ja leikki
- yhden päivän aikana on toimintaa useasta kasvatuksen osa-alueesta

Lepohetki:

- hoitoon jäävillä lapsilla on mahdollisuus lepohetkeen joka päivä
- esikoulupäivän päätyttyä eskarilaisten siirryttyä päiväkotiin esikoululaiset pääsevät lepohekelle
- lapsilla on mahdollisuus uniin
- ne lapset, jotka eivät nuku pääsevät levon jälkeen leikkimään

Hygieniä, wc-käytännöt:

- lapset pesevät kätensä esikouluun tullessa, aina ennen ruokailua, ruokailun jälkeen, wc-käynnin jälkeen, liikuntasalista tultua sekä aina kun ovat likaiset
- kädet pyyhitään pesun jälkeen paperipyyhkeeseen
- käsidesi-ainetta käyttävät aikuiset, lapset myös epidemioiden aikana

Esikouluun tulo- ja lähtöhetket:

- osa esikoululaisista tuodaan aamuisin päiväkodille aamuhoitoon
- lapsi ja vanhempi/vanhemmat otetaan henkilökohtaisesti vastaan
- osa lapsista voi kulkea esikoulumatkan taksilla tai koulubussilla, näissä tilanteissa esikoululainen otetaan vastaan kyydiltä ja saatetaan henkilökohtaisesti kyytiin esikoulupäivän päätyttyä

Sairastamisesta:

- sairasta lasta ei voi tuoda esikouluun
- lapsen sairastamisesta ilmoitetaan esikouluun tai päiväkotiin mahdollisimman pian
- sairauden jälkeen lapsi viettää kotona yhden kuumeettoman/oireettoman päivän
- jos lapsi sairastuu esikoulupäivän aikana, vanhempiin otetaan yhteyttä mahdollisimman pian
- kotoa on syytä ilmoittaa, jos on ilmennyt tarttuvia tauteja (esim. vatsatauti, rokot, täit), Esikoulusta ilmoitetaan myös vanhemmille, mikäli esikoulussa on havaittu kyseisiä tauteja.
- jos lapsi tarvitsee esikoulupäivän aikana lääkettä, lääke on tuotava kerta-annoksena lapsen nimellä varustettuna
- hyvä käsihygieniä niin esikoulussa kuin kotonakin on hyvä keino ehkäistä sairastumisia

